

Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Psychiatryczna Mazowieckie Specjalistyczne Centrum Zdrowia ul. Partyzantów 2-4 05-802 Pruszków Klinika Psychiatrii Dzieci i Młodzieży ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091 Warszawa

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n.med. Agata Szulc
Koordynator przedmiotu	dr n.med. Magdalena Więdocha magdalena.wiedocho@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n.med. Magdalena Więdocha magdalena.wiedocho@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n.med. Agata Szulc dr n.med. Magdalena Więdocha dr n.med Piotr Marcinowicz lek. Olga Płaza mgr Agnieszka Brońska mgr Justyna Radulska mgr Agnieszka Gołasińska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok III, semestr zimowy	Liczba punktów ECTS	9
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
Wykład (W)		40	1,8
Seminaria		5	0,3
zajęcia praktyczne (ZP)		80	3
praktyka zawodowa (PZ)		80	3
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0,9

3. CELE KSZTAŁCENIA

1.	Zapoznanie studenta z organizacją opieki psychiatrycznej w świetle obowiązujących w Polsce regulacji prawnych.
2.	Opanowanie wiedzy na temat etiologii, obrazu klinicznego oraz diagnostyki i leczenia chorób i zaburzeń psychicznych u osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży.
3.	Kształtowanie umiejętności sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem chorym psychicznie.
4.	Zapoznanie studenta z zasadami promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki chorób psychicznych.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie psychiatrycznym
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej psychiatrycznej
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych

D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
--------	--

5. Zajęcia

Forma zajęć ćwiczenia	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady (W)	<p>W1 – Wprowadzenie do psychiatrii – Treści kształcenia: T1 - miejsce psychiatrii w medycynie klinicznej, T2 - metody diagnostyki i terapii w psychiatrii T3 - psychopatologia T4 - zarys ICD-10 i DSM-5. <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W2 – Zaburzenia afektywne – Treści kształcenia: T5 – mania – obraz kliniczny, T6 – depresja – obraz kliniczny, T7 – zaburzenie depresyjne nawracające, T8 – choroba afektywna dwubiegunowa, T9 - dystymia i inne zaburzenia nastroju, T10 – diagnostyka i leczenie zaburzeń nastroju, T11 - problematyka samobójstw. <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W3 – Schizofrenia i inne zaburzenia psychotyczne – Treści kształcenia: T12 - Schizofrenia - koncepcje teoretyczne i ich ewolucja, T13 - Schizofrenia - symptomatologia i specyfika kontaktu z pacjentem, T14 – Zaburzenie schizotypowe, T15 – zaburzenie urojeniowe, T16- ostre zaburzenia psychotyczne, T17 - zaburzenie schizoafektywne, T18 – leczenie zaburzeń psychotycznych. <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W4 – Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną. - Treści kształcenia: T19 - lęk, T20 - zaburzenia lękowe, T21 - zaburzenie obsesyjno-kompulsywne, T22 – ostra reakcja na stres i zaburzenia adaptacyjne, T23 - zaburzenie stresowe pourazowe, T24 - zaburzenia dysocjacyjne i zaburzenia występujące pod postacią somatyczną, T25 – leczenie zaburzeń nerwicowych, związanych ze stresem i pod postacią somatyczną. <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W5 – Zespoły otępienne i organiczne zaburzenia psychiczne. – Treści kształcenia: T26 – otępienie – diagnostyka i różnicowanie, T27 – otępienie w chorobie Alzheimerera, T28 – otępienie naczyniowe, T29 – otępienie z ciałami Lewy’ego i otępienie w przebiegu choroby Parkinsona, T30 – otępienie w przebiegu chorób ogólnoustrojowych, T31- leczenie zespołów otępiennych, T32 – organiczne zaburzenia psychiczne. <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W6– Leczenie biologiczne w psychiatrii - Treści kształcenia: T33 - leczenie farmakologiczne - wskazania, przeciwwskazania, działania niepożądane, T34 - leki przeciwpsychotyczne, T35 - leki przeciwdepresyjne, T36 - leki przeciwłękowe i nasenne, T37 - leki normotymiczne, T38 - leki prokognitywne i nootropowe, T39- leczenie elektrowstrząsowe, T40 - inne biologiczne metody leczenia w psychiatrii (światłoterapia, deprivacja snu, metody neurochirurgiczne). <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W7 – Stany nagłe w psychiatrii - Treści kształcenia: T41 - zaburzenia świadomości, T42 - pobudzenie i zachowania agresywne, T43 - zachowania autoagresywne oraz tendencje samobójcze, T44 - złośliwy zespół neuroleptyczny, T45 - inne ostre działania niepożądane leczenia farmakologicznego. <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W8 - Psychiatria a prawo - Treści kształcenia: T46 - Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, T47 - przyjęcie do szpitala psychiatrycznego wbrew woli pacjenta, T48 - przymus bezpośredni, T49 - ubezwłasnowolnienie, T50 - opiniowanie sądowo-psychiatryczne w sprawach karnych i cywilnych. <i>Część kliniczna</i>. Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W9 – Pielęgniarstwo psychiatryczne cz. 1. Treści kształcenia: T51 - udział pielęgniarki w planowaniu kompleksowej opieki nad chorym psychicznie, T52 - diagnoza pielęgniarska w zaburzeniach psychicznych, T53 - zapewnienie bezpieczeństwa choremu psychicznie, T54 - kontakt terapeutyczny pielęgniarz - pacjent z uwzględnieniem stanu zdrowia chorego, T55 - specyfika pracy pielęgniarskiej w psychiatrii. <i>Część pielęgniarska</i>. Wykładowca: mgr Agnieszka Brońska</p>	<p>W1: DW1-8; DW10; DW18-21;</p> <p>W2: DW1-8; DW19-21</p> <p>W3: DW1-8; DW19-21</p> <p>W4: DW1-8; DW19 DW21</p> <p>W5: DW1-8; DW10; DW18 DW19 DW21</p> <p>W6: DW 6</p> <p>W7: DW1-8; DW10; DW18-21</p> <p>W8: DW10 DW 18</p> <p>W9: DW1-8; DW10; DW18-21</p>

	<p>W10- Pielęgniarstwo psychiatryczne cz. 2. - Treści kształcenia: T56 - udział pielęgniarza w terapii zaburzeń psychicznych, T57 - udział pielęgniarki w profilaktyce zaburzeń psychicznych i promocji zdrowia psychicznego, T58 - udział pielęgniarki w terapii zajęciowej i arteterapii, T59 - przygotowanie chorego do samoopieki, T60 - udział pielęgniarki w opiece środowiskowej, T61- specyfika pracy pielęgniarstwa w domu pomocy społecznej dla osób chorych psychicznie. <i>Część pielęgniarstwa.</i> Wykładowca: mgr Agnieszka Brońska</p> <p>W11 - Zaburzenia odżywiania – T62 –anoreksja psychiczna, T63 - bulimia psychiczna, T64 - leczenie zaburzeń odżywiania. <i>Część kliniczna.</i> Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W12 – Zaburzenia osobowości - Treści kształcenia: T65 - definicja zaburzeń osobowości, T66 -specyficzne zaburzenia osobowości, T67 - leczenie zaburzeń osobowości. <i>Część kliniczna.</i> lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W13 – Psychiatria dzieci i młodzieży - Treści kształcenia: T68 – niepełnosprawność intelektualna, T69 - zaburzenia neurorozwojowe (autyzm dziecięcy, ADHD, dysleksja i inne), T70 - dziecko krzywdzone. <i>Część kliniczna.</i> lek. Magdalena Więdołcha</p> <p>W14 – Uzależnienia T71 – definicja uzależnienia, T72 - uzależnienie od alkoholu, T73 – alkoholowy zespół abstynencyjny i majaczenie alkoholowe, T74 – psychozy alkoholowe, T75 – terapia uzależnienia od alkoholu, T76 – uzależnienia od innych substancji psychoaktywnych i ich leczenie. <i>Część kliniczna.</i> Wykładowca: lek. Magdalena Więdołcha</p>	<p>W10: DW1-8; DW10; DW18-21</p> <p>W11: DW1-8; DW19 DW21</p> <p>W12: DW1-8; DW19 DW21</p> <p>W13: DW1-8; DW19 DW21</p> <p>W14: DW1-8; DW19 DW21</p>
Zajęcia praktyczne (ZP)	<p>Zp1 - Zajęcia praktyczne z zakresu udziału pielęgniarki w diagnostyce chorób i zaburzeń psychicznych, przyjęcia pacjenta do szpitala psychiatrycznego oraz rozpoznania stanu zdrowia pacjenta i problemów zdrowotnych, formułowania diagnozy pielęgniarstwa - Treści kształcenia: T77 - udział pielęgniarki w diagnostyce chorób psychicznych, T78 - przyjęcie pacjenta do szpitala psychiatrycznego, T79 - diagnoza pielęgniarstwa w psychiatrii, T80 - błędne postawy wobec pacjenta z zaburzeniami psychicznymi. <i>Część pielęgniarstwa.</i> Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp2 – Zajęcia praktyczne z zakresu dokumentowania opieki pielęgniarstwa nad chorym z zaburzeniami psychicznymi - Treści kształcenia: T81 - źródła informacji o chorym psychicznie i ich dokumentowanie, T82 - Ocena jakości opieki pielęgniarstwa nad pacjentem psychiatrycznym. <i>Część pielęgniarstwa.</i> Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp3 – Zajęcia praktyczne z zakresu opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zespołem otępiennym - Treści kształcenia: T83 - pielęgnowanie pacjenta z otępieniem. <i>Część pielęgniarstwa.</i> Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp4 – Zajęcia praktyczne z zakresu z zakresu opieki pielęgniarstwa nad pacjentem uzależnionym - Treści kształcenia: T84 - pielęgnowanie pacjenta uzależnionego od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. <i>Część pielęgniarstwa.</i> Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp5 – Zajęcia praktyczne z zakresu z zakresu opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami psychotycznymi - Treści kształcenia: T85 - pielęgnowanie pacjenta ze schizofrenią i innymi zaburzeniami psychotycznymi. <i>Część pielęgniarstwa.</i> Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp6 – Zajęcia praktyczne z zakresu opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami nastroju - Treści kształcenia: T86 - pielęgnowanie pacjenta z zespołem maniakalnym, T87 - pielęgnowanie pacjenta z depresją. <i>Część pielęgniarstwa.</i> Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr</p>	<p>Zp1: DU1-4 DU15; DU18; DU20; DU22-23; DU26</p> <p>Zp2: DU1 DU15;</p> <p>Zp3: DU1-4 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p> <p>Zp4: DU1-4 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p> <p>Zp5: DU1-4 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p>

	<p>Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp7 – Zajęcia praktyczne z zakresu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami lękowymi i/lub zaburzeniami osobowości - Treści kształcenia: T88 - pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami lękowymi, T89 - pielęgnowanie pacjenta z zaburzeniami osobowości. <i>Część pielęgniarska</i>. Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp8 – Zajęcia praktyczne z zakresu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem upośledzonym - Treści kształcenia: T90 - pielęgnowanie pacjenta z otępieniem. <i>Część pielęgniarska</i>. Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp9 – Zajęcia praktyczne z udziału pielęgniarki w terapii zaburzeń psychicznych - Treści kształcenia: T91 - Udział pielęgniarki w procesie farmakoterapii, T92 - Udział pielęgniarki w terapii wstrząsami elektrycznymi, T93 - Udział pielęgniarki w psychoterapii, T94 - Udział pielęgniarki w terapii zajęciowej, T95 - Rehabilitacja chorych psychicznie – udział pielęgniarki. <i>Część pielęgniarska</i>. Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p> <p>Zp10 – Zajęcia praktyczne z zakresu opieki pielęgniarskiej w stanach nagłych w psychiatrii - Treści kształcenia: T96 - Opieka pielęgniarska wobec pacjenta z zaburzeniami świadomości, T97 - Opieka pielęgniarska wobec pacjenta z rozpoznaniem złośliwego zespołu neuroleptycznego, T98 - Opieka pielęgniarska wobec pacjenta przejawiającego zachowania agresywne i gwałtowne, T99 - Opieka nad pacjentem z myślami i tendencjami samobójczymi, T100 - Przymus bezpośredni. <i>Część pielęgniarska</i>. Prowadzący: mgr Agnieszka Brońska, mgr Łukasz Boniecki, mgr Monika Owczarek, mgr Izabela Matuszewska</p>	<p>Zp6: DU1-4 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p> <p>Zp7: DU1-4 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p> <p>Zp8: DU1-4 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p> <p>Zp9 DU1-4 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p> <p>Zp10: DU1-4 DU15 DU18; DU20; DU22-23; DU26</p>
--	--	--

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Łoza B, Markiewicz R, Szulc A, Wrońska I (red.): Pielęgniarstwo psychiatryczne. Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Lublin 2014
2. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. Dz.U. 1994 nr 111 poz. 535
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania. Dz.U. 2012 poz. 740

Uzupelniająca

Gałecki P, Szulc A: Psychiatria. Wydawnictwo Edra Urban&Partner, Wrocław 2018

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
DW1-8; DW10; DW18-21; DU1-4 DU15;	Kolokwium ustne w ostatnim dniu zajęć praktycznych	ocena min. 3,0

DU18; DU20; DU22-23; DU26		
DW1-8; DW10; DW18-21; DU1-4 DU15; DU18; DU20; DU22-23; DU26	test wielokrotnego wyboru po każdym z wykładów	min.70% punktów możliwych do uzyskania
DW1-8; DW10; DW18-21; DU1-4 DU15; DU18; DU20; DU22-23; DU26	egzamin testowy w formie elektronicznej składający się z 60 pytań jednokrotnego wyboru przeprowadzany przez Biuro Egzaminów WUM	min. 60% poprawnych odpowiedzi

8. INFORMACJE DODATKOWE

Liczba możliwych terminów zaliczeń zajęć praktycznych: 2
Liczba możliwych podejść do testu po każdym z wykładów: 2
Wykłady realizowane są przy pomocy technik nauczania na odległość.
Część zajęć praktycznych jest w Klinice Psychiatrii Dzieci i Młodzieży.
Strona internetowa Zakładu:
<https://klinikapychiatrycznawnoz.wum.edu.pl/>

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich